

С Т А Н О В И Щ Е

от доц.д-р Александър Иванов

Член на научното жури, определено със Заповед на Ректора на БСУ №10-180/09.09.2022г. в конкурса за академичната длъжност доцент в професионално направление 3.6. Право/Гражданско и семейно право/

1. В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност доцент в професионално направление 3.6. Право, обявен в ДВ, бр. 55 от 15 юли 2022 г. - участва един кандидат – гл.ас.д-р Анна Чолакова.

Анна Чолакова е завършила Юридическия факултет на СУ «Св.Кл.Охридски» през 1994 година, след което е била съдебен кандидат в Окръжен съд -Бургас. В периода октомври 1995 г. – юни 1997 г. е хоноруван асистент по осигурително право в ЦЮН на Бургаски свободен университет. От 1996г. до 2000г. Анна Чолакова е работила като юрисконсулт в Областната администрация на Бургаска област. От 2001г. преподавател в БСУ. Защитила е докторантура по гражданско и семейно право през 2015г. Работила е по редица проекти с образователна насоченост. Владее руски и английски езици.

2. За участието си в конкурса кандидатката е представила 11 публикации след защита на дисертационния труд, което е достатъчно с оглед на изискванията за заемане на академичната длъжност, за която е обявен конкурса. Сред тези съчинения е и монография, озаглавена „Наследствената трансмисия“, която има основно значение за рецензиране.

3. Обща характеристика и научни приноси в представения монографичен труд „Наследствената трансмисия“.

3. 1. Съчинението е в обем от 186 страници и съдържа увод, четири глави и заключение, след което е посочена и библиография, състояща се от общо 66 заглавия, от които 50 на български и 16 на чужд език. Първата глава е посветена на историческото развитие, като институтът е разгледан и в сравнителноправен аспект. В глава втора е разкрито понятието и е извършена обща характеристика на

наследствената трансмисия. Разгледани са елементите от фактическия състав, който я поражда. Извършени са необходимите разграничения с други правни фигури. Трета глава е посветена на правните субекти, които поемат правото на наследяване, основано на наследствената трансмисия. В четвърта глава са изследвани правните последици от наследствената трансмисия. В заключението са изложени резултатите от научното изследване и са наредени предложения *de lege ferenda*.

3. 2. Монографията представлява задълбочено изследване на институт на наследственото право, който има голямо практическо значение. Много от въпросите, свързани с наследствената трансмисия, запазват своята актуалност, като тяхното изследване предполага отлично познаване на теорията, което д-р Чолакова демонстрира.

С приносен характер е извършеното сравнителноправно изследване от което могат да се почерпят идеи за усъвършенстване на законодателството; разграничението между наследствената трансмисия и наследяването по трансмисия; кръга на лицата, относно които е приложима наследствената трансмисия – на само наследници по закон, но и такива по завещание и дори завет; аргументацията относно изключване на държавата и общините от кръга на тези лица; изследването на въпросите, свързани с обема на правата, преминаващи в случай на трансмисия (например правото на възстановяване на запазена част), а така също и в хипотезите на чл. 12, ал. 1 и 2 от ЗН и др.

Сред предложенията *de lege ferenda* с приносен характер могат да бъдат посочени: добавяне на нова алинея към разпоредбата на чл.57 ЗН, че наследниците на заветник, който е починал преди да е упражнил правото си да приеме или да откаже завета, могат да придобият това негово право по трансмисия, ако приемат наследството; систематичното преуреждане на неоторимата презумпция по чл.10а ЗН, за да обхване и наследниците по завещание; приемането на нова алинея в чл.51 ЗН за предоставяне на отделен срок за трансмисарите за приемане наследството на първия починал, след надлежното им уведомяване от компетентния съд и др. Интерес представлява също и предложението за въвеждане на централизирана система за уреждане на отношенията по повод на открито наследство, в която да се установяват и предпоставките за наследствена трансмисия, както и промяна в нормативната уредба относно съдържанието на удостоверение за наследници, чрез което да се осигурява

възможност на трансмисарите да се легитимират като особени непреки наследници на първия наследодател.

4. Останалите научни съчинения, посветени на различни въпроси на гражданското право също имат научна стойност и са доказателство за научноизследователските способности на кандидатката. Те са посветени на актуални и слабо проучвани теми като сурогатното майчинство, последиците от поставянето под запрещение на съпруг върху режима на имуществените отношения, както и съотношението между СК и Конвенцията на ООН за правата на детето. .

5. Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Анна Чолакова също заслужава положителна оценка. През годините тя успешно е водила семинарни занятия и лекции по дисциплините Гражданско право – Обща част, Вещно право и Семейно и наследствено право. Подготвила е и семестриален проект по гражданско право /магистърски програми/. Участвала е също като академичен наставник във всички фази на проект „Студентски практики”.

С оглед на изложеното, изразявам изцяло положителната си оценка за гл.ас. д-р Анна Чолакова като учен и преподавател в областта на гражданското право, което е видно както от представените за рецензиране съчинения, така и от натрупания досега опит в преподаването. Затова ще гласувам положително научното жури да предложи на ФС на ЦЮН да избере гл.ас. д-р Чолакова на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.6. Право/Гражданско и семейно право/ към ЦЮН на БСУ.

20.10.2022г.

доц.д-р Александър Иванов